

35 fővárosi és 40 szegedi gyermeket nyaraltatnak a szegedi munkások

Egy furcsa tanácsi határozat.

Szeged, július 5. (Saját tudósítónktól.) Emlékeztetes még, hogy a szegedi szervezett munkások tavaly összeadták filléreiket és egész nyáron át 42 olyan beteges, gyöngye proletárgyermekeket nyaraltattak az ujszegedi munkástrandon, akiknek apjuk szegénységük miatt képtelenek gyermeküknek a száraz kenyérnél többet nyújtani. A gyönyörű és minden elismeréseméltó akciónak nagyszerű eredménye lett, sápadt, vézna munkásgyerekek egész napon át az ujszegedi homokban játszadoztak, sőt ellátást is kaptak. Az akciót egyébként a nemes emberbaráti célokról nevezetes *Munkások Emberbaráti Egyesületének* szegedi csoportja rendezte.

Ebben az évben a gazdasági viszonyok még nyomasztóbbak a tavalyinál és ezért a munkások most még nagyobb energiával láttak hozzá a nyaraltatási akcióhoz. Az *összegyűlt munkásfillérek* és az *egyesület multságainak jövedelmeiből* ebben a szezonban 35 beteges, sápadt fővárosi és 40 szegedi munkásgyermekét fognak nyaraltatni az ujszegedi munkástrandon.

A Gyermekbarát Egyesület a fővárosi gyermekeket ujszegedi munkásszülőknél helyezik el, akik *díjtalanul adnak lakást, reggelit és vacsorát a fővárosi munkásgyermeknek*. Míg a Gyermekbarát Egyesület mindegyik kis gyermeknek *díj-*

talánul ad ebédet és uzsonnát.

Miután a minden elismerést megérdemlő akciót csakis a szegedi munkások filiáiról rendezik, azonban a gyermekek felügyelete is pénzbe kerül, valamint igen sok pénzt emésztene fel azok a tornaszerek, hinták, amelyeket a munkások a gyermekeknek föl akarnak állítani, nem régiben az egyesület egy beadvánnyal fordult a város tanácsához. A beadványban kérte a tanácsot, hogy járuljon hozzá négymillió koronával a nyaraltatás költségeihez. A beadványra azután 15.288—924. t. sz. alatt most válasz érkezett, amely ilyeneket tartalmaz:

„Tárgy. A Magyarországi Munkások Gyermekbarát Egyesülete kérelme *partfürdő létesítése* iránt“. Köztudomású, hogy már évek óta létezik a *munkásstrand* és ide hozzák ki a munkásgyermekeket. A válasz egyébként kijelenti, hogy a kérés nem indokolt, nem járulnak semmivel sem hozzá, *mert egy gyermekstrandfürdőt már támogatnak.*

Jobban kellene elolvasni a kérelmeket. Itt nem *strandfürdő létesítéséről* van szó, hanem a *gyermeknyaraltatás felügyeleti és tornaszerek költségeiről*. Így támogatják Szegeden a szociális törekvéseket. A munkások azonban *saját filléreikből* még ennek ellenére is nyaraltatni fognak 35 pesti és 40 szegedi munkásgyermeket.

Uj állomás a Somogyi-telep életében.

Szeged, július 5. (Saját tudósítónktól.) Jelenlős ünnepe lesz vasárnap a Somogyi-telepnek, ekkor hallgatják saját területükön az első misét s választják meg népgyűlésen a választmányt, amely arra van hivatva, hogy ügyeiket képviselje.

A Somogyi-telep egészen különleges alakulat. Voltaképpen a városi lakásinség hozta létre, egyébként természetes, fejlődő, folytatása Szegednek. Így alakultak ki másfelé is a nagyvárosok, így terjed a mi régi területünk is amelyet idővel csak a körtöltés választ majd el a Somogyi-teleptől.

A vasárnapi népgyűlés műsorán az a pont is szerepel, hogy hivatalosan, kormányzóval is kapják meg a Somogyi-telep nevet. Azt hisszük, ehhez nem is kell olyan nagy formáság, mint ahogy remélhetőleg nem jelenti ez az ügyeket a városiól való elszakadást. A telep szegény emberek gyűjtőhelye és sokkal jobban érezheti magát a gazdag Szeged részeként, mintha önállóságról ábrándozik. Akkor lennének ezek igazán szegények.

Az ünnepség egyébként reggel 7 órakor kezdődik, amikor a vasuti dalárda és zenekar muzsikaszóval járja be a telepet. Ugyanakkor *Bús páter* gyóntat, majd szentbeszédet mond. Utána a szabadon hagyott templomhelyen felállított sátorban *Várhelyi József* prépost misét celebrál. Az ünnepségen részvesz a polgármester, de meghívást kapott a teljes tanács is.

Mise után népgyűlésen alakul meg a választmány, amelynek lesz elnöke, alelnöke, pénztárnoka is. Somogyi Sziivészter polgármestert örökös diszelnökké választják, az elnökségre

Tar József kiegészítő iskolai tanító, menekült erdélyi tanár van kombinációba véve.

Érdekes kis kolónia ez a telep, amelynek az épülőfélben levőkkel együtt mintegy 400 háza van. Kedves, kényelmes, egyszerű házlékok.

A falu — nevezzük hizelegve és az egyszerűség kedvéért így — kedves otthon adott tisztviselőknak, iparosoknak, kereskedőknek egyaránt, sőt máris fejlődőben van valami különös gög, ami az amerikaiakéhoz hasonlít. Ott is különbeéget tesznek, hogy melyik család érkezett az első hajóval, melyik a későbbiekkel?

A Somogyi-telepekkel beszélgetve, akárhányszor halljuk feltűdni a szót:

— Mi még a legelső kérelmezők közt voltunk, a sógor ur csak a tavasszal fogott ki magának házhelyet.

— Mi a programjuk? — kérdeztük az „első foglalkókat“.

— Először az iskolát harcoljuk ki. Rengeteg a gyerek, minden házra 3—4 esik, de van ahol hét is van. Hiszen éppen az ilyen családok igyekeztek ide, szabad levegőre, ami a városi nedves oduban hiányzik. A városba mi még bejutunk valahogyan, de a gyerekeket nem tehetjük ki az időjárás szélsőségeinek. Szeretnénk szeptemberre megnyitni az első osztályt. Aztán kell óvoda, de mindennél fontosabb a mi életkörülményeink között, amikor a várható délutáni hivataloskodás behozatásával csak este érkezünk haza, a napközi otthon.

— Tervbe van véve a templom építése is. A lebontásra kerülő Szent Demeter-templom anyaga, általában a felszerelése mintek nagyon

boldoggá tesz. Külön papi állást se kell szervezni, mert a jezsuita rend készséggel vállalja a lelki irányítást.

— *Vizük van-e?*

— Dehogyan van. A Tisza ott folyik ugyan (meg is rémitett a tavaszi áradáskor), de nem való ivásra, csak szükségből. A telep kutjai rosszak, vizük ihatalan. Van távolabb egy kertész, az 5000 koronáért egy hónapra ad ár-ézi vizet, de nagyon megnézik, ha valaki napjában többször jön a kutra. Azt hiszik mindjárt, hogy úzérkedik. A Tisza vizét mégis inkább csak mosásra használjuk.

— A város legutóbb tízmilliót szavazott meg járdákra és utakra. Állandó gondoskodásunk tárgya lesz, hogy ez a kérdés se aludjon el s érezzük a fejlődést.

— *Milyen emberek laknak a telepen?*

— Városi hivatalnokok, közalkalmazottak, vasutasok, tanítók, mesteremberek. Van, kérem, már izraelitánk is, szép házat épített magának.

— *Hol elégítik ki a közszükségleteiket?*

— Annyi a bolt, hogy egymás hegyin-hátán van már. Ellenben a kocsmák nem reuzál. Egy van belőle, alig jár bele valaki, amiből az is kitészik, hogy a Somogyi-telepek nemcsak szegény, de józan emberek is.

— *Sok az iparos?*

— Susster, asztalos, kovács, lakatos, kőműves van. Csak pék hiányzik, meg borbély, de idővel abból is kerül.

— *Hát izé, hogy is mondjam... az van-e?* Informátorunk elgondolkozott egy pillanatig.

— *Határozottan tudok egyről, hallottam is, hogy merre lakik.*

Ezek után mi is azzal végezzük, hogy a Somogyi-telep határozottan szépen fejlődik. Az építkezés egy pillanatra sem szünetel, az eddig tartó arányt számítva olyan pompás helye lesz néhány év múlva a városnak, hogy párfát kell keresni.

Az alföldi nagyváros.

Igen tisztelt Szerkesztő Uram! B. lapjának mai számában megjelent vezércikkkel kapcsolatban engedjen meg néhány szerény megjegyzést annak illusztrálására, hogy Szeged város tanácsa a városfejlesztés és városépítés terén milyen — eddig sem bel — sem külföldön más városokban nem tapasztalt — politikát folytat.

A város tereinek fejlesztése, a város fásítása és új közterek, sétányok megteremtése, mint Ön megjegyzi, nem szerepel a tanács programjában. De hogyan kívánhatjuk ezt egy olyan városban, ahol milliárdokat áldoznak régi bagyóvárak megszerzésére, azzal az indoklással, hogy arra „városszépítési“ szempontból valamikor szükség lesz, de ugyanakkor hiányos a város vízvezetéke, csatornázási hálózata. Másik oldalról szintén sok milliárdot szavaznak meg az egyetem építésére és fenntartására, de arról nem gondoskodnak, hogy az egyetemi tanár, ha véletlenül a második emeleten lakik, napközben otthonában megmoshassa kezét, illetve legyen ehhez víze. Mert modernül berendezett lakások vannak ebben a szép nagy városban, de a vízvezeték, a fürdőszoba, az angol closet csak a szemnek van meg, használni azt sem éjjel, sem nappal nem lehet, mert Szegeden nincs víz.

Nos kérem, ehhez nem kell bővebb kommentár. Szegeden, milliárdos városban, ahol városszépítési célokra milliárdokat adnak ki, ott nincs víz a vízvezetési hálózat házaiban sem, de vannak házak, amelyek sem vízvezetéki, sem csatornázási hálózatba nem esnek, mert ez a két intézmény nem terjed ki, csak a város belső területeire.

Egyetem fenntartására milliárdokat szavaznak meg, de közközházunk Albániának is szegényére válna.

A szegedi „Buda“, Ujszeged, amely fekvésénél fogva legalkalmasabb volna városfejlesztés és szépítési célokra, egy kietlen, elhanyagolt városrész, amelynek se víze, se csatornája, rossz járdája, rossz világítása és egyáltalában semmilyen villamosközlekedési eszköze sincs! Ezek csak a nagyobb hibák, amelyekre így hamarjában rámutattam. Apróbb részletekről ne is szóljunk, hiszen szerényebb követelményt nem támaszthat ma egy modern város lakója, mint azt, hogy nyáron napjában többször megmoshassék, vagy fürödhessék, ha már vízvezetékes lakásban lakik. Szegénye ez egy városnak, amilyenre nincs még példa az országban, sem annak határain kívül.

Tessék egy kicsit abból a milliárdokból külföldi tanulmányútra megszavazni és a nemes tanácsot Ausztria kisebb városaiba kiküldeni, nem is szólva Németországról, stb. De menjenek el csak Brassóba, majd találnak ott közttereket, sétányokat, menjenek Kolozsvárra, majd meglátják, milyennek kell lenni a vízvezetéknek és menjenek Ausztria, Németország városaiba, majd találnak ott városszépítést és fejlesztést.

Szomorú adatok ezek. Hasonlítunk mi kérem arra a szépen felöltözött dámára, aki nagy tollas kalapban, selyem ruhában lejt végig a korzón, de alul tarka chiffonból varrt inget hord. Fenn az ernyő, nincsen kas. Nincs itt kérem modern ismeret, nincs kulturérzés, csak helyi érdekek és talán egyéni érdekek. Olyan is ez a nagy város!

Egy erdélyi egyetemista.

Julius hó 6-án, vasárnap

A BAGDADI BAJADÉR

napkeleti szerelmi regény két részben, egyszerre, a Korzó Mozi „Drágakő“ filmjeiből.

Budapestet megelőzően! — Ezt megelőzi:

A kitünő amerikai burleszk műsor

Előadások kezdete: Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor, hétköznap 5, 7 és 9 órakor.